De Panorama Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 47 — 21 NOVEMBER 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

EEN KLEINE „VERGISSING."

HINKEPINK en de HEKS

Koning Langebaard van de Boskabouters was heel ongerust; hij had juist gezien, dat 't zilveren doosje met bittere bessen bijna leeg was. En de Boskabouters kunnen de bittere bessen niet missen! Lekker zijn ze helemaal niet, maar ze helpen als je ziek bent. Wat je ook mankeert, als je een paar bittere bessen slikt, ben je in een dag weer beter.

De koning riep Hinkepink. Die heette zo, omdat hij 'n mank been had. Hij kon niet vlug lopen, maar hij was de slimste van alle kabouters.

„Hinkepink! De bittere bessen zijn bijna op."

„Dan moeten we nieuwe gaan plukken, koning."

„Maar ze groeien in 't Heksenbos, Hinkepink. En daar woont een heel gevaarlijke heks."

„Ik ben niet bang, koning. Ik durf best te gaan."

„Dat is flink, Hinkepink. Neem kabouter Goliath mee. Die is sterk. Hij kan je dragen, als je moe wordt."

Zo gingen Goliath en Hinkepink naar 't Heksenbos. Ze hadden een mandje bij zich voor de bessen. Hinkepink zat op Goliath's rug en wees de weg. Het was erg ver. De sterke Goliath was heel moe, toen ze eindelijk aan de rand van 't Heksenbos waren.

„Eerst uitrusten!" zei Hinkepink. „Dan gaan we plukken, Goliath. En goed uitkijken, dat de heks ons niet te pakken krijgt."

„Poe!" zei Goliath. „Ik ben niet bang voor de heks. Ze kan me toch niet krijgen."

„Toch oppassen, Goliath. Als ze ineens achter je staat, kun je niet meer weg. Weet je wat? Jij plukt en ik kijk uit. Wanneer de heks komt, schreeuw ik als een uil. Dan loop jij hard weg. Ik kruip weg tussen de struiken. Dan vindt de heks me nooit."

„Best!" vond Goliath. „Zullen we nu maar gaan plukken?"

De bittere-bessenstruiken stonden midden in 't Heksenbos. En er zaten niet erg veel bessen aan. Goliath moest heel goed zoeken. Zijn mandje was nog niet half vol, toen hij ineens de uileschreeuw hoorde van Hinkepink.

Oei! dacht Goliath. De heks! Maar juist zag hij een heel dikke bes zitten. Die moest hij nog even hebben. Gauw in 't mandje! Zo! En nu vlug....

„Daar heb ik je!" riep de heks. En ze pakte Goliath heel hard bij zijn arm.

„Au! Au!" schreeuwde de kabouter. Hij rukte en sprong, maar de heks hield hem stevig vast.

„Mee!" zei ze. „Wat moet jij in mijn bos? Ik zal 'n grote distelplant van je maken met scherpe prikblaren!"

Ze sleepte de arme kabouter Goliath door het bos naar haar huisje. Daar stond een heel hoge, dichte heg omheen van doornstruiken, distelplanten en brandnetelbossen. Niemand kon door die heg dan alleen de heks.

Kabouter Hinkepink sloop achter de heks en zijn vriendje aan, stilletjes en heel voorzichtig. Hij zag hoe de heks door de heg kroop en Goliath meetrok. Even later was ze alweer terug met een schop en... een grote distelplant! Die pootte ze in de heg en ze lachte er bij.

„Daar sta je goed!" zei ze. Toen

ging ze terug naar haar huisje.

Hinkepink keek treurig naar de distelplant. Die arme Goliath! Wat moest hij nu doen?

Kabouter Hinkepink zat heel lang te denken, heel erg lang. Tot hij wist, hoe hij zijn vriendje zou kunnen helpen.

Hij liep het bos in en zocht. Juist! Dat moest hij hebben! Daar stond een holle boom met een groot nest wilde bijen er in.

Hinkepink riep een van de bijen, die juist langs hem heen vloog.

„Och, bijtje! Vraag eens even aan jullie koningin of ze asteblief bij mij wil komen. Ze moet me helpen."

De bij wipte door het vliegat in de boomstam. En daar kwam de bijenkoningin al.

„Wel, kaboutertje?" vroeg ze.

„O, koningin! Wat lief van u, dat u naar me wilt luisteren." Hinkepink praatte een hele tijd met de

bijenkoningin. Toen vloog de koningin weer terug in het nest. Hinkepink wachtte. Daar had je bijen! Tien, twintig, honderd en nog veel meer. Een hele wolk bijen.

„Kom maar!" riep de kabouter. „We zullen die lelijke heks wel krijgen!" Hij liep door het bos zo hard als hij kon terug naar het huisje van de heks. En al de bijen vlogen mee.

„Jullie verstoppen je in die boom," wees Hinkepink. „En als ik met m'n hand wenk, moet je vlug komen."

Weg waren de bijen.

„Heks!" riep Hinkepink. „Lelijke heks! Kom eens, als je durft!"

Wat? dacht de heks. Weer zo'n brutale kabouter in mijn bos? Ik zal 'm! En meteen liep ze haar huisje uit, recht naar Hinkepink. Die bleef kalm staan. En toen de heks vlakbij was, zwaaide hij met z'n hand.

Zzzzoemmm! Zzzzzoemmm! Al de bijen schoten uit de boom omlaag en vlogen om de heks heen. Zzzzzoemmm! Zzzzoemmm!

O, wat was de heks bang. Ze had toch zo'n schrik van bijen! „Weg! Weg!" riep ze en ze wapperde met haar handen door de lucht. Maar daar gaven de bijen niets om.

„Zo, heks!" zei kabouter Hinkepink. „Dat had je niet gedacht. En tover nu maar eens heel gauw mijn vriendje Goliath terug!"

„Dat doe ik niet!" riep de heks.

„Prik ze maar eens flink, bijtjes!" zei Hinkepink.

O, o, nu kreeg de heks er van langs! Prik! Daar stak een bij in haar neus. Prik! In haar wang. Prik! In haar nek. Prik! Prik! Prik!

„Help, help!" riep ze.

„Zul je Goliath weer terugtoveren?" vroeg Hinkepink. „En alle andere kabouters en mensen, die je betoverd hebt?"

„Ja, ja!" riep de heks. Ze huilde haast van pijn. „Laat die bijen dan ophouden!"

„Eerst doen, wat ik zeg, heks."

De heks zei een heel lang, heel vreemd toverwoord. En wat er toen gebeurde.... Alle doornstruiken en distelplanten en brandnetelbossen begonnen te leven; ze zwaaiden heen en weer en veranderden. In kabouters, die de heks had gevangen in 't bos. In kinderen, die bosbessen hadden gezocht of bloemen geplukt. In vaders en moeders, die de kinderen waren gaan zoeken, toen die niet thuis kwamen.

Goliath was er ook. Hij sprong naar Hinkepink en ze dansten samen rond. En de kinderen maakten een kring en dansten om Hinkepink en Goliath heen. En toen begonnen de vaders en moeders ook mee te doen. Wat een feest, zo maar ineens in het bos!

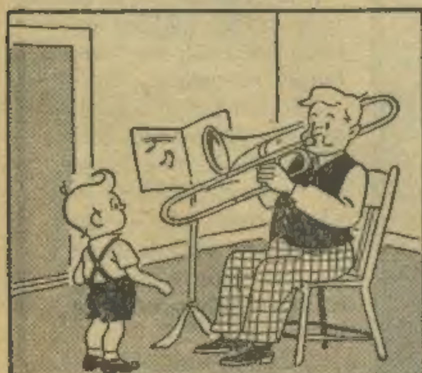
De heks stond toch zo boos te kijken!

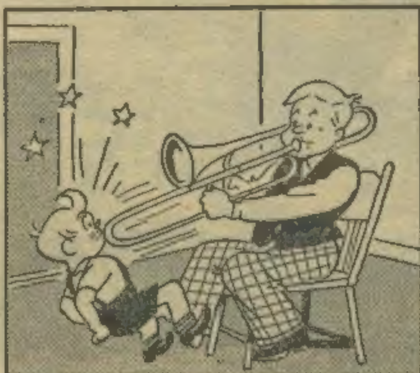
„Jaag ze weg!" riep Hinkepink tegen de bijen. „Jaag ze het bos uit en nog veel verder!"

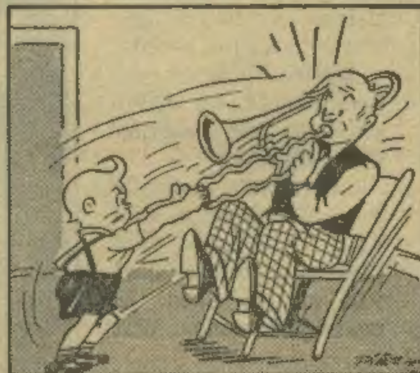
Zzzzoemmm! De hele wolk bijen schoot op de heks af. En die begon te lopen, te draven, te hollen! Niemand weet, hoelang ze doorholde.

Maar in het bos kwam ze nooit meer terug! W. J. V.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

BRAM VAN VOLENDAM

DOOR JANE HEILO

In Holland vind j'een aardig dorp,
Geheten Volendam,
En in dat dorpje aan de zee,
Daar woonde onze Bram.

Hij liep te wand'len op de dijk,
En tuurde naar de zee,
Ontdekte vele scheepjes daar,
En dacht: Kon ik maar mee.

Eenmaal, als hij wat ouder was,
Zou hij uit vissen gaan,
Dan zou hij varen op die zee!
Dat trok hem nu al aan.

Maar Jan de Wind, die stoorde hem
In zijn gedachtengang.
Hij blies Bram's wijde broekje bol,
En streek hem langs de wang.

Toen deed die plaaggeest nog iets geks,
Hij zag daar Trijntje Mul,
Hij blies ook haar in het gezicht,
En greep haar witte hul.

Het hulletje vloog door de lucht,
En Trijntje schrok er van.
Maar Bram, die het gebeuren zag,
Die toonde zich een man.

Hij redde Trijntje's hulletje,
En zette het haar op,
En aardig Trijntje leek precies
Een Volendammer pop.

En Bram, die werd een visserman,
Toen hij wat ouder was.
En Trijntje Mul, die werd zijn vrouw.
Wat was hij in zijn sas!

Leerrijke Lessen

DE WOLF EN DE OOIEVAAR

Een wolf was zo schrokkerig geweest, dat hem een groot stuk vlees in de keel was blijven steken. Sjonge, wat kreeg die wolf het benauwd. Gelukkig kwam er op datzelfde ogenblik een ooievaar voorbij en de wolf wenkte maar met zijn poot.

De ooievaar kwam eens kijken wat er aan de hand was en toen de wolf zijn muil wijd opensperde, trok de ooievaar er met zijn lange snavel de prop vlees weer uit.

„Nu moet je me betalen," zei de ooievaar deftig. „Ik heb je tenslotte het leven gered."

De wolf ging er eens gemakkelijk bij zitten en keek de ooievaar gluiperig aan.

„Betalen," grijnsde hij. „Ik begrijp niet waar jij de moed vandaan haalt om betaling van mij te eisen. Je moest je schamen. Wat zou er gebeurd zijn als ik mijn tanden eens op elkaar had geslagen, toen jij met je lange bek in mijn keel zat? Ondankbaar beest, dat je bent. Maak gauw, dat je wegkomt, voordat ik spijt krijg over mijn lankmoedigheid en zorg er voor dat je vandaag of morgen niet tussen mijn poten komt...."

Toen ging de ooievaar maar weg, maar hij dacht er het zijne van.

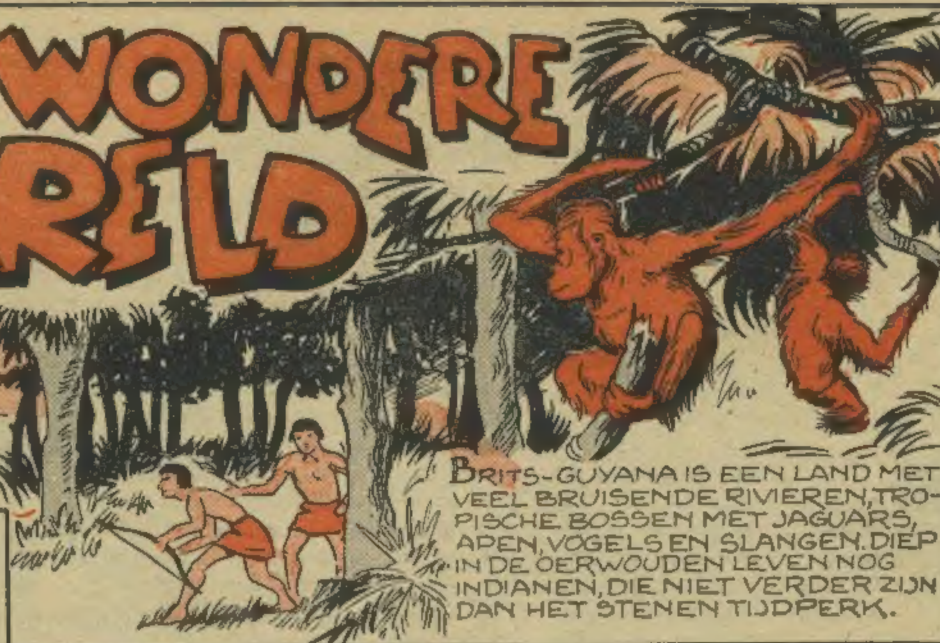
Komt het niet vaak voor dat sterke stoere kerels zodanig in nood komen te zitten dat ze door heel wat zwakkere broertjes of zusjes geholpen moeten worden? En zijn ze daar dan heel dankbaar voor?

Dat zouden ze vast moeten zijn, maar ze zijn soms te hoogmoedig om te erkennen, dat ze hulp nodig hadden en hoogmoed is een heel lelijke eigenschap.

Denk maar eens vaak aan die grijnzende wolf en aan die hulpvaardige en vriendelijke ooievaar. Dan zal je wel weten wie van de twee het meest onze achting en vriendschap waardig is.

ONZE WONDERE WERELD

BRITS-GUYANA IS EEN LAND MET VEEL BRUISENDE RIVIEREN, TROPISCHE BOSSEN MET JAGUARS, APEN, VOGELS EN SLANGEN. DIEP IN DE OERWOUDEN LEVEN NOG INDIANEN, DIE NIET VERDER ZIJN DAN HET STENEN TIJDPERK.

IN GUATEMALA WORDT VOORAL KOFFIE VERBOUWD. HET LAND IS OOK DE GROOTSTE LEVERANCIER VAN GRONDSTOFFEN VOOR KAUWGUM.

NIEUW-GUINEA BEZIT PRACHTVOGELS, O.A. DE PARADIJSVOGELS. HET LEVERT OOK KOKOSNOTEN, SANDELHOUT, TABAK, RUBBER EN PARELS.

DE HOOFDPRODUCTIE VAN LIBERIA IS RUBBER, NAAST KOFFIE, PALMOLIE, CACAO, RAFFIA EN ALLERLEI SPECERIJEN.

DE HAWAI-EILANDEN ZIJN VULKANISCH VAN OORSPRONG. ER HEERST EEN PRACHTKLIMAAT. LANDBOUW EN FRUITTEELT ZIJN ER HOOFDZAAK.

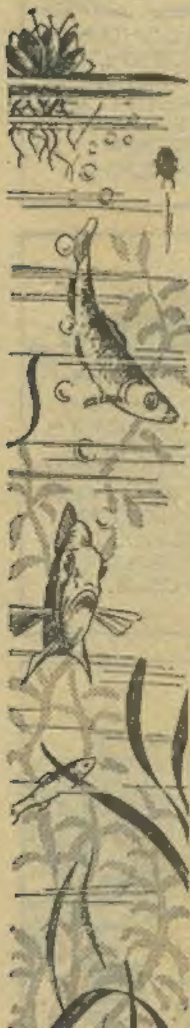

DE ALBANEZEN NOEMEN HUN LAND SHKYIPERI OF LAND DER ROTSEN. ER WORDEN MEESTAL SCHAPEN GEFOKT. HET IS EEN LAND MET BAR SLECHTE WEGEN.

Alle visjes zwemmen in het water

Natuurlijk zullen jullie allemaal dit liedje wel eens hebben gehoord of gezongen, maar heb je ook wel eens wat meer over dat zwemmen nagedacht?

Als wij zelf zwemmen willen leren, is dat een hele toer. Je moet verscheidene zwemlessen nemen en voordat je je een beetje handig in het water kunt bewegen, is daar een hele tijd mee gemoeid geweest. En zelfs wanneer wij zwemmen kunnen, zijn we nog niet half zo handig als een klein, onnozel visje. De oorzaak hiervan is, dat ons lichaam niet gebouwd is om altijd in het water te verblijven, terwijl dat bij de vissen wel het geval is. Visjes behoeven het zwemmen helemaal niet te leren. Ze kunnen het vanzelf. Ik zal jullie eens vertellen, hoe dat komt.

Op de eerste plaats lijkt een vis precies op een mooie, ranke boot. Zo'n boot is van voren spits gemaakt. Hij schiet dan gemakkelijk door het water. Vooral bij een snelle kano is dat het geval. Natuurlijk hebben de mensen dat model afgekeken van een vis.

Zo'n bootje heeft verder helemaal geen uitstekende delen. Het is helemaal glad en eindigt van achteren weer spits. Ook al precies als bij een vis. Op die manier ondervindt dus het vissenlichaam heel weinig weerstand in het water.

Heb je moeder of de visboer wel eens haring zien schoonmaken? Hierbij wordt een groot aantal schubben van de vis afgehaald. Het gehele lichaam van zo'n vis is er mee bedekt. Er zijn echter ook wel vissen, bijvoorbeeld schol en bot, die geen schubben hebben. Toch hebben die schubben, die keurig over elkaar vallen, een heel bijzondere betekenis. Ze maken het visje mooi glad en dat komt weer te pas bij het zwemmen. Bovendien zijn die schubben bedekt met een soort slijm. Dit slijm bezitten ook de vissen zonder schubben. Hierdoor worden ze heel glad. Denk maar eens aan een paling. Die heeft ook alleen slijm, maar je kunt dan ook een paling haast niet in de vingers krijgen en houden.

Als jullie zwemmen gaan leren, krijg je van de badmeester een stel kurken of een blikken bus. Die moeten de kinderen op de rug binden. Die kurk en die blikken bus zijn heel erg licht. Als ze op het water worden gegooid, blijven ze drijven. Bij ons, mensen, is dat niet zo. Met kurken, een bus of een opgepompte band op de rug blijven wij echter ook drijven. Ik geloof, dat je 't nu begrepen hebt. Een vis heeft die kurken ook niet nodig en dat komt doordat het visje even zwaar is als het water. Grotere meisjes en jongens begrijpen het nog beter, als ik zeg, dat het soortelijk gewicht van het water en dat van het vissenlichaam even groot zijn. Een vis drijft niet, zinkt niet, maar zweeft daardoor in het water.

Daar komt nog iets bij.

Binnen in het visje zit de zogenaamde zwemblaas. Die zouden we

kunnen vergelijken met de bus, die kinderen bij het leren zwemmen op de rug binden. In deze blaas zit lucht.

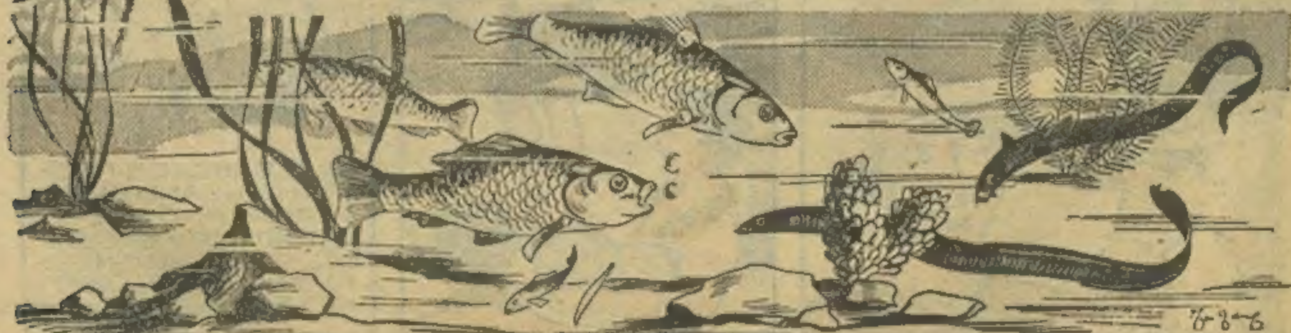
Wil de vis dieper zwemmen, dus zinken, dan moet ze iets zwaarder worden. De zwemblaas wordt dan kleiner gemaakt. Dit gebeurt door enkele spieren, die een gedeelte van de lucht uit de zwemblaas persen. Wil de vis het tegengestelde, dus hoger in het water zwemmen, dan gebeurt het omgekeerde en wordt lucht in de zwemblaas gezogen.

Verder is de vis zeer geschikt tot zwemmen door de vinnen en de staart.

De vinnen kunnen vergeleken worden met de roeispanen van een boot en de staart met het roer. Ook de staart echter kan als roeispaan worden gebruikt.

Zo zie je, dat alles aan het vissenlichaam zo is gemaakt, dat het visje in het water in zijn element is.

Natuurlijk is er nog meer in het lichaam van de vis, waarover veel te vertellen zou zijn. Ik denk aan de ademhaling en de bloedsomloop, die ook weer aan het water zijn aangepast. Maar voorlopig onthouden jullie dit maar eens, in de hoop, dat jullie er nog eens veel over nadenken en vragen. J. B. M. v. d. B.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Onze voorouders van de zestiende, de zeventiende en de achttiende eeuw — aldus vervolgde meester Dierx zijn verklaring van onze familienamen — hadden er nogal eens een handje van aan hun naam een Latijns of Grieks tintje te geven. Ze meenden dat dit deftig en geleerd stond.

Griekse vormen zijn vrij zeldzaam; ze gaan uit op ides; voorbeelden er van zijn: Antonides, Hermanides, Jacobides, Michalides, Nicolaides, Paulides, Simonides, en, van oorspronkelijk Friese namen: Gatsonides, Hajenides, Nolledes en Ynsonides.

ACHTERNAMEN

De vadersnamen met een Latijnse uitgang zijn veel talrijker. Ze staan in de Latijnse tweede naamval op i (soms op ae of is) of gaan uit op ius. We hebben allemaal wel eens namen ontmoet als Adriani, Andreae, Arnoldi, Gysberti, Nicolai, Simonis en de speciaal Friese vadersnamen Gerbrandy (y is i), Sybrandi, Taconis en Wiardi.

Voorbeelden van vadersnamen op ius zijn: Arntzenius, Bolsius, Borgesius, Hajenius, Heynsius, Jansenius, Nolthenius, Stratenius enzovoorts.

Het waren vooral professoren, dominees, hoge ambtenaren, die zich een Latijns of Grieks gekleurde naam aanmaten, en degenen, die thans nog zulk een naam dragen, kunnen dan ook met vrij grote zekerheid aannemen, dat zij onder hun voorvaderen een professor, een dominee of een hoge ambtenaar mogen rekenen.

Hebben jullie wel eens van Erasmus gehoord? Dat was een heel groot geleerde, die van 1467 tot 1536 leefde. Hij onderhield briefwisseling met de knapste mannen van zijn tijd en geldt ook nu nog als een der knapste mensen, die ooit geleefd hebben. Deze Erasmus nu heette van huis uit Gerrit Gerritsen, dus Gerrit zoon van Gerrit. In dat Gerrit meende hij nu de betekenis van „begeren" te vinden en daarom vertaalde hij zijn voornaam Gerrit in het Latijnse Desiderius (desiderare betekent begeren) en zijn achternaam Gerritsen in het Griekse Erasmus (eráo is eveneens begeren). Wie Erasmus was, weet ieder ontwikkeld persoon, maar dat hij eigenlijk doodgewoon Gerrit Gerritsen heette, is aan heel wat minder mensen bekend. Uit de vaderlandse geschiedenis kennen we ook allemaal de Arminianen, genoemd naar de Leidse hoogleraar Arminius, die een milder standpunt innamen ten opzichte van de voorbeschikking dan hun tegenstanders de Gomaristen; maar dat Arminius een eenvoudige Harmsen was weten de meesten niet.

Volgens de tegenwoordige wetgeving zijn, zoals ik jullie al eens verteld heb, dergelijke naamsveranderingen niet meer mogelijk.

DORESTAD

Waar thans het kleine en stille Wijk-bij-Duurstede ligt, stond voor meer dan duizend jaar een grote handelsstad, het rijke en bloeiende Dorestad of Duurstede. Het was in de zevende eeuw een Friese stad en in de achtste eeuw zelfs de hoofdzetel van de Friese lakenhandel. Zo'n bloei kon niet lang onopgemerkt blijven. Vooral niet door de Denen, die van oudsher gewend waren van zeeroof te leven en die dus Dorestad al gauw tot het mikpunt maakten van hun rooftochten. Jaar op jaar werd de stad aangevallen en beroofd, geplunderd en in brand gestoken. In 846 verschenen de rovers alweer en de keizer, die te Nijmegen verbleef, durfde geen hand uit te steken. Wel ging hij eens praten met zijn broers Lodewijk de Duitser en Karel de Kale en samen zonden ze een bedreiging aan de Deense koning, maar dit had alleen tot gevolg, dat de Denen onmiddellijk terugkwamen en het nog bonter maakten dan tevoren. In 863 werd de arme stad zo geteisterd en verwoest, dat zij de slag niet meer te boven kwam. Alles wat de benen niet had genomen, was vermoord of als slaaf weggevoerd, de rest was geroofd en de stad verbrand. In de tiende eeuw lag daar, waar Dorestad had gebloeid, een dorp, Wijk, dat later Wijk-bij-Duurstede werd genoemd. Maar het tijdperk van bloei behoorde voorgoed tot het verleden. Enkele ruïnes en oude munten waren alles wat voor het nageslacht overbleef van de roem van een destijds zo bloeiende handelsstad.

BAS EN BES

Middelweg was een flinke stad, maar Bas en Bes hadden de grootste moeite om er Stekel, die hen weer had opgespoord, van zich af te schudden.

BAS EN BES WACHTEN EEN POOS EN TOEN BEGON DE BABY TE HUILEN

HET WERD AL LATER: DE WINKEL LIEP LEEG, MAAR DE MOEDER VAN DE BABY VERSCHEEN NIET. BAS EN BES KREGEN HET LAND...

TERWIJL DE MAN WEER VERDWEEN, VROEGEN BAS EN BES ZICH ONTSTELD AF, WAT ZE NU MOESTEN BEGINNEN ??

MAAR TOEN BAS EN BES ZAGEN, DAT STEKEL DOOR DE AGENT WERD MEEGENOMEN, VOELDEN ZE ZICH AL DUBBEL EN DWARS BELOOND.

DE KOOPMAN VAN VENETIE

NAAR HET BEROEMDE TONEELSPEL VAN SHAKESPEARE

Antonio, een Venetiaans koopman, was een goedhartige jongeman, die altijd klaarstond om zijn vriend, Bassanio, een edelman, te helpen. Bassanio had zijn geld verspild door te weelderig te leven. Hij was verliefd op een rijke jongedame, Portia, maar om haar op gepaste wijze het hof te kunnen maken, haar kostbare geschenken te kunnen geven en zelf deftig voor de dag te kunnen komen, had hij geld nodig. En daarom vroeg hij aan Antonio, hem drieduizend dukaten te lenen. Antonio had op dat ogenblik zoveel geld niet, maar hij verwachtte spoedig enige van zijn bevrachte schepen terug en daarom beloofde hij Bassanio, dat hij het geld zou lenen van Shylock, een sluwe, rijke geldschieter.

1. Shylock haatte Antonio, omdat de jonge koopman hem dikwijls in het openbaar voor een hardvochtige woekeraar had uitgemaakt, die hoge rente eiste, terwijl Antonio vaak aan mensen, die in zorg zaten, geld had geleend zonder rente te vragen en hen uit Shylock's handen had gered. Nu Antonio bij hem kwam om geld van hem te lenen, meende Shylock zijn kans schoon te zien om zich op Antonio te wreken.

2. En hij zei tot Antonio: „Je scheldt me uit voor een woekeraar, een schoelje en voor een vuile hond en nu kom je bij me en je vraagt me om je geld te lenen. Wat moet ik daarop antwoorden? Heeft een hond geld? Bezit een schoelje zo maar drieduizend dukaten?" Antonio antwoordde, dat hij niet kwam als een vriend, maar als een vijand. En als hij niet op tijd zijn schuld terugbetaalde, kon Shylock boete eisen.

3. Toen hield Shylock zich, of hij goede vrienden met Antonio wilde worden, en hij stelde hem voor samen naar een notaris te gaan en een grappig contract op te maken. Hij zou geen rente vragen, maar als de geleende som niet op die en die dag was terugbetaald, dan zou Shylock het recht hebben uit het lichaam van Antonio op de plaats, waar hij wilde, een pond vlees weg te snijden. Antonio ging op dit vreemde voorstel in.

4. Bassanio, die de zogenaamde grap van Shylock niet vertrouwde, maakte bezwaar tegen de overeenkomst, maar Antonio rekende op de spoedige terugkomst van zijn schepen en wuifde Bassanio's bezwaren weg. En Shylock zelf merkte op: „Wat zou ik er bij winnen, als Antonio niet op tijd terugbetalen kan? Een pond schapenvlees of ossevlees of geitevlees is heel wat profijtelijker dan mensenvlees. Het is van mijn kant louter vriendschap."

Moestali en het toverfluitje

In een dorp in het oosten woonde een jonge arbeider, Moestali geheten, die 't bij al zijn werken heel armoedig had. Op een goede dag praatte hij met een vreemde marskramer, die hem raadde naar de stad Kadesia te gaan, waar, zoals hij verzekerde, voor een flinke, jonge kerel geld genoeg te verdienen zou zijn. Moestali besloot die raad te volgen en zo ging hij de volgende dag op weg.

Een paar dagen was hij op reis, toen hij een oude man inhaalde, die een groot pak droeg. Het was dadelijk te zien, dat de last te zwaar voor hem was, want hijgend stapte hij voort. „Geef maar hier, ik zal 't wel voor je dragen," zei Moestali en zonder antwoord af te wachten, nam hij het pak op zijn rug. Ruim een uur stapten ze nu, druk pratend, naast elkaar voort, tot ze bij een voetpad in een bos kwamen. „Nu zal ik het verder wel dragen," zei de man; „ik woon hier vlak bij. Ik ben blij, dat je me zo flink geholpen hebt. Hartelijk dank, beste jongen. Ik hoop, dat ik later ook eens wat voor je kan doen."

„Niets te danken, vriend," zei Moestali lachend. „Het betekent voor mij niets. Ik ben jong en sterk. Het doet me plezier, dat ik je heb kunnen helpen."

„Goede reis en veel geluk in Kadesia," zei de oude man, terwijl hij verder ging.

Opgeruimd zette Moestali zijn weg voort en kwam enige dagen later te Kadesia aan. Dadelijk begon hij werk te zoeken, maar dat bleek niet mee te vallen. Op verschillende plaatsen meldde hij zich aan, maar nergens had men hem nodig. Dagenlang had hij zo al heel de stad afgelopen en intussen had hij, ondanks de grootste zuinigheid, het weinige geld, dat hij bezat, verteerd. Als hij niet spoedig werk vond, zou hij genoodzaakt zijn te bedelen om niet van honger om te komen.

Op een avond was hij in een stille straat, toen hij opeens een beurs zag liggen. Hij raapte ze op en maakte ze open. Er zaten een heleboel goudstukken in. Wat een schat voor een arme jongen, die geen penning meer bezat! Maar geen ogenblik dacht Moestali er aan de beurs te houden. Hij zocht dus het gebouw van de politie op, vertelde, daar aangekomen, van zijn vondst en gaf de beurs af.

Het hoofd van de politie stelde hem verschillende vragen en hoorde nu, hoe 't met Moestali gesteld was. „Hoor eens," zei hij, „je bevalt me. Je bent groot en sterk, hebt een flink voorkomen en ik merk wel, dat je niet dom bent. En dat je eerlijk bent, heb je bewezen. Zulke lui moeten we hebben. Heb je geen zin politieagent te worden? Dan kan ik je dadelijk aanstellen. Natuurlijk moet je nog heel wat leren, maar dat komt vanzelf terecht."

OOSTERS VERHAAL
DOOR
J. TOEBOSCH

Je begrijpt, dat Moestali dit aanbod gaarne aannam, en nu werd hem al voor de eerstvolgende nacht een kamer aangewezen in het grote politiebureau, waarin een menigte agenten huisden.

De volgende avond na afloop van zijn dienst wandelde hij wat rond, toen hij opeens door iemand aangesproken werd. En niet weinig was hij verrast, toen hij bemerkte, dat het dezelfde oude man was, die hij onlangs geholpen had.

„Moestali," zei hij, „ik weet, dat je politieagent geworden bent. Ik zal je nu iets geven, dat je bij je nieuwe beroep te pas kan komen. Hier is een fluitje. Als je met lastige lui te doen hebt, behoef je er maar even op te blazen en onmiddellijk vallen ze op de grond." Tegelijk duwde hij hem iets in de hand en was een ogenblik later verdwenen.

Moestali bekeek het fluitje, dat er maar heel gewoon uitzag. „Nu," zei hij lachend, terwijl hij het in zijn zak stak en verder ging, „daar kan ik nog plezier van hebben. Tenminste, als hij me niets heeft wijsgemaakt."

Een eind verder ontmoette hij een troepje van vier opgeschoten jongens. Ze schenen wat veel gedronken te hebben, zongen en schreeuwden en deden, of de straat alleen voor hen was. „Daar is een jonge politieagent," riep er een, „die zullen we er eens tussen nemen!" en met groot misbaar kwamen ze op hem af.

„Wacht," zei Moestali, „nu zal ik mijn fluitje eens proberen." Hij bracht het aan de lippen, blies er op en .... 't volgend ogenblik lagen ze alle vier, zo lang als ze waren, midden op de straat....

Moestali hielp hen weer overeind. „En nu gauw naar huis," zei hij, „en pas op, dat je niet meer zulke streken uithaalt." En onder het gelach van de voorbijgangers, die plezier hadden in 't lesje, dat de praatjesmakers gekregen hadden, trokken de helden beschaamd af.

Een paar dagen later kwam de eigenaar van de beurs zich aanmelden. Het was een rijk heer, maar hij gaf de eerlijke vinder geen beloning. „Och, laat hij het maar houden," zei Moestali, toen de politiechef het hem vertelde. „Ik ben al genoeg beloond met de betrekking, die ik er door gekregen heb." Al heel gauw was hij een goed politieman. Het liefst deed hij het met een gemoedelijk woord, maar hij kon ook aanpakken, want hij was sterk en vlug. En als het nodig was, had hij het fluitje, dat hem onoverwinnelijk maakte. Het is te begrijpen, dat alle deugnieten ontzag voor hem kregen en ook, dat hij spoedig, zowel bij zijn meerderen

als bij de burgerij van Kadesia, hoog aangeschreven stond.

Maar dit wekte de afgunst op van een van zijn collega's. Djamil — zo heette deze — had altijd de naam gehad, de beste politieman van heel Kadesia te zijn en nu zag hij zich overtroffen door zó'n jong agentje, dat pas kijken kwam. Dat hinderde hem verschrikkelijk. Hij liet er echter niets van merken, maar ging heel vriendschappelijk met Moestali om.

Op een keer zaten ze samen te praten. Ze hadden 't over een sterk stuk, dat Moestali de vorige dag had uitgehaald.

„Moestali," zei Djamil, „je bent toch een kerel! Jij alleen tegen zo'n hele bende! Ik begrijp niet, hoe het mogelijk is."

„Och," zei Moestali lachend, „'t is toch heel eenvoudig. Ik heb een goede helper." En hij liet 't fluitje zien en vertelde, hoe hij er aan gekomen was.

„O, nu begrijp ik het," zei Djamil. „Je mag dat fluitje wel goed bewaren, want 't zou wat voor je zijn, als je 't verloor." Maar tegelijk dacht hij: Dat fluitje moet ik zien te krijgen.

Een paar dagen later bracht hij Moestali een bezoek op 't uur, dat deze gewoon was zijn avondmaal te gebruiken. Hij wist 't nu zó aan te leggen, dat Moestali even buiten zijn kamer ging, en maakte daarvan gebruik om in zijn drinkbeker een poeder te doen. Toen Moestali terugkwam, at en dronk hij, niets kwaads vermoedend, verder. Even later ging Djamil heen, terwijl Moestali zijn bed opzocht. Het gevolg van de poeder was, dat hij weldra in een zeer diepe slaap viel. Djamil wachtte nog een uur, kwam toen zacht het vertrek binnen, doorzocht Moestali's kleren en ging met het fluitje weg.

Moestali schrok erg, toen hij de volgende morgen de diefstal bemerkte. Hij begreep dadelijk alles: Djamil had hem een slaapmiddel gegeven en, terwijl hij sliep, het fluitje gestolen. Hij ging naar hem en zei smekend: „Toe, Djamil, geef me het fluitje terug."

Maar nu werd Djamil woedend. Hij wist van geen fluitje; hij had geen fluitje nodig; hij wilde niet voor dief gehouden worden en dreigde een aanklacht wegens belediging in te dienen. En Moestali begreep, dat hij niets tegen hem zou kunnen doen, daar hij geen enkel bewijs had. Er zat dus niets anders op, dan in het verlies te berusten, hoe hard het hem ook viel.

Hij dacht er nog aan, toen hij laat in de avond dienst had in de stad. Dat hij ook zo dom geweest was, dat te vertellen.... Had hij het fluitje nog maar.... Onwillekeurig stak hij de hand in zijn zak. Daar voelde hij wat hards.... hij trok zijn hand terug en, wie beschrijft zijn verrassing.... daar had hij het fluitje.... Hoe kon dat nu....? Hij wist toch zeker, dat hij het een uur geleden nog niet had.... Dat leek wel toverij....

Hij ging verder en kwam na enige tijd in een buurt, die als zeer gevaarlijk bekend stond. Opeens bemerkte hij iemand, die een eind voor hem uit liep. Ondanks de duisternis herkende hij hem: het was Djamil. Hij wilde deze man thans liever niet ontmoeten en wilde juist een andere straat inslaan, toen plotseling twee kerels uit een portaal te voorschijn kwamen en de agent aanvielen. Het volgend ogenblik klonk een schril gefluit. Djamil had op het fluitje geblazen; maar.... er gebeurde niets en nu grepen de bandieten hem vast. Djamil was zeer sterk en verdedigde zich met alle macht, maar lang zou hij het niet kunnen volhouden....

Maar daar klonk weer een gefluit en tegelijk sloegen de aanvallers tegen de grond en eer ze tijd hadden weer op te staan, was Moestali toegesneld en waren ze stevig geboeid.

Ze werden nu naar de gevangenis gebracht, die dichtbij lag. Op weg daarheen werd door de beide agenten geen woord gesproken. Maar toen de gevangenen opgesloten waren, zei Djamil: „Moestali, ik vraag je vergiffenis. Ja, ik had het fluitje gestolen. Maar toen ik het wilde gebruiken, had het zijn kracht verloren. En nu hebt ge mij, die jou zo slecht behandelde, het leven gered. Hoe kan ik je daarvoor danken?"

Moestali gaf Djamil de hand. „Spreek er niet meer van," zei hij. „Ge zijt genoeg gestraft. En laten we 't verder voor ons houden."

Dat deden ze. En van nu af bleven ze beste vrienden en brachten het beiden bij de politie tot een hoog ambt. En het fluitje bewees nog veel goede diensten. Dikwijls dacht Moestali nog aan de goede tovenaar, die zijn hulp zo rijk beloond had.

Een windtol

Teken de figuur over op niet te dik, gekleurd karton.

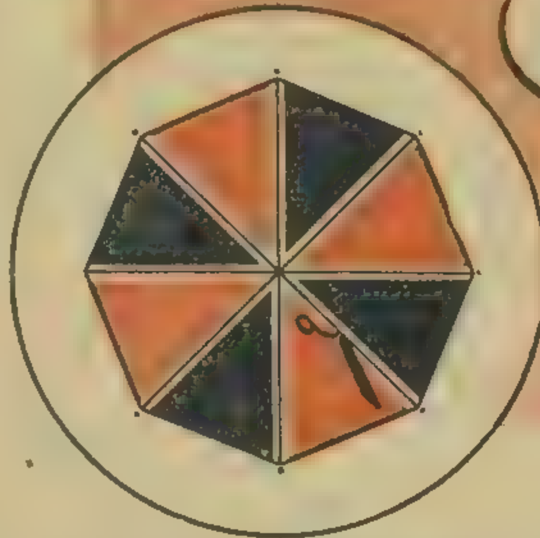
We kunnen ook wit karton gebruiken, dat we dan later in tweeërlei kleur zetten.

In het midden zie je een achttal driehoeken. Die heb je op de middelste lijn los te knippen. Dus we beginnen in het midden, gaan langs die middelste lijn en niet verder dan de punt.

Zodoende heb je acht losse driehoeken. Denk er vooral aan, dat de kleuren tegenover elkaar staan en aan beide kanten van elke driehoek moeten aangebracht worden.

En nu komt het:

Wat op onze tekening „zwart" is buigen wij naar de ene kant om; wat „gestreept" is naar de andere kant. Daar zien we een schijf met aan iedere kant vier gekleurde driehoeken. Als er een beetje wind is, wordt die gekleurde schijf door de wind voortgerold.

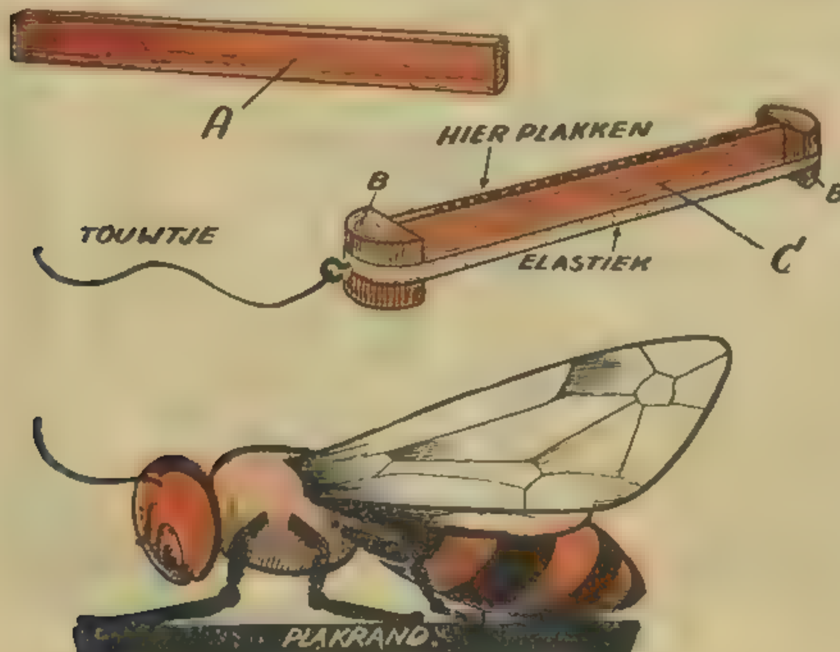

Een zoomende bij

We nemen een latje van 14 cm lang, 1½ cm breed en enkele millimeters dik (A).

Een rond stokje van 2 cm middellijn en 1½ cm lang, snijden we in tweeën (B). Die twee stukjes lijmen we of spijkeren we op de uiteinden van het latje.

We knippen een elastieken ring uit een oude fietsband of nemen enkele elastiekjes, die vaak om pakjes gedaan worden. Die spannen we om het houten geraamte zoals C laat zien.

Een krammetje slaan we in de voorkant en daaraan doen we een touwtje.

De bij tekenen we netjes na of halen hem met karbonpapier over op dun karton; bijvoorbeeld van een briefkaart. Het zwarte gedeelte onderaan vouwen we naar binnen, smeren er een goede lijm op en plakken het beestje op het smalle gedeelte van het latje (zie stippellijn op A en C).

Wanneer je dit alles nu rondslingert gaat de bij zoemen in allerlei leuke tonen, naar gelang je hem vlug of langzaam in de rondte draait. Het spreekt vanzelf, dat je het touwtje ook aan een stokje mag doen.

Keesje huilt EN Keesje lacht

Het dubbele hoofd en de tweepersoons alpino trekken we met karbonpapier netjes over op stevig karton.

Dan gaan we de knulletjes kleuren zoals het behoort. De alpino maken we donkerblauw.

Achter het geheel komt een latje van ongeveer 10 cm lang en 1 cm breed. Dit goed aan het karton vastplakken.

Precies op het oor maken we een gaatje, dus ook door het hout heen. In de rand van de alpino komt ook een gaatje. Door die gaatjes gaat een papierhouder met twee punten. We steken die door het oor en buigen de punten om, zodat het hoofddeksel bewegen kan.

Duikel je naar links, zie je huilend Keesje, naar rechts, de lachende Kees.

Een clown

Deze figuur hebben wij tweemaal netjes na te tekenen of over te halen met karbonpapier. De ene zoals de afbeelding laat zien, de andere in spiegelbeeld.

Zo'n spiegelbeeldtekening kunnen wij heel gemakkelijk maken, door het velletje karbonpapier andersom te leggen, dus met de inktzijde naar boven. Is dit gebeurd, dan trekken wij dit spiegelbeeld over op het goede papier.

Hebben we de twee tekeningen dan gaan we die kleuren en uitknippen. En let nu op.

Dan plakken wij de clowntjes tot en met hun kraag aan elkaar vast. Wanneer dit droog is, buigen wij het ondergedeelte iets uit elkaar, zodat het geheel kan staan en hobbelen.

WIE PUZZELT ER MEE?

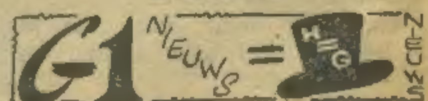
AREND-PUZZLE

Van links naar rechts:
1 Scheepswerkplaats
4 Deel van je hoofd
5 Meisjesnaam
6 Voorzetsel
8 Lat om over sneeuw te glijden
10 Is een bepaalde houding
11 Achter
13 Dierenlichamen
16 Naamloze Vennootschap (afk.)
18 Dieren met lange oren
20 Groot en zwaar bouwwerk
23 Dicht
25 Plaats in Gelderland
26 Bijna
30 Strafwerktuig en ook een maat
31 Afkorting: van een
33 Muzieknoot
34 Zwarte vogels
37 Niet, in samenstellingen. Zoals: niet-deugend. Dat is?
38 Aarde
39 Verstand. Ook toespraak
41 Plus
42 Gekken
46 Sierlijke witte vogel
47 Zoogdier
48 Kant en klaar
50 Niet gespannen
51 Met een zwarte vloeistof besmeren
53 Deel van een kar
54 Voornaam
57 Bar

Van boven naar beneden:
1 Onwetend
2 Soort schaap
3 Schrammen maken. Een griffel doet dat ook wel op een lei
6 Afkorting van onder andere
7 Bestuurder van een vliegtuig
9 Tegenovergestelde van uit
10A Rivier
12 Afgekorte meisjesnaam
14 Platte zoete zuidvruchten
15 Vang je vis mee
17 Volgt soms op een oorlog
19 Numero
21 Herkauwer
22 Ribben van blaren
24 Eveneens
27 Korrels
28 Afkorting: en omstreken
29 Eisen
32 Slot
33 Naam voor een papegaai
35 Slee
36 Je mag gaan, op .... dat je op tijd thuis bent
40 Meisjesnaam
43 Bloemgewas. Kamerplant
44 Snelle
45 Afkorting: en andere
49 Muzieknoot
50 Verzameling halmen
52 Omlaag
55 Lidwoord
56 Afkorting: luitenant-generaal

ONZE SPREEKWOORDEN-REBUS

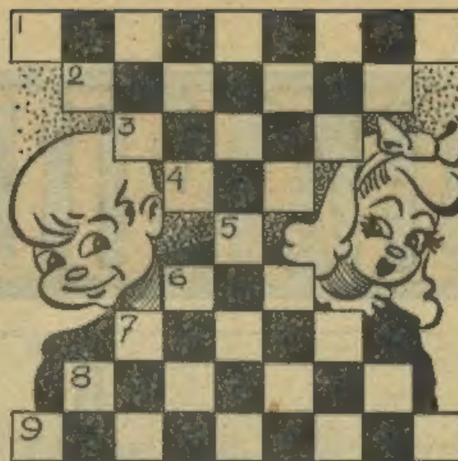

ZANDLOPERPUZZLE

Het grappige met deze zandloperpuzzle is, dat je voor de woorden van 1 t/m 5 dezelfde letters van het eerste woord gebruikt met telkens ééntje minder; voor de woorden van 6 t/m 9 komt er telkens weer één letter bij. De letters worden natuurlijk niet steeds in dezelfde *volgorde* gebruikt. De gebruikte klinker is de E.

Ga nu maar aan het invullen!

1. Valt uit de hemel
2. Naar beneden
3. Een getal
4. Voegwoord
5. Een klinker
6. Lengtemaat
7. Meisjesnaam
8. Winters voertuig
9. Hoort bij het diner

INVULPUZZLE

Van links naar rechts:

1. Een soort pap
4. Langwerpige vruchten in gele schil
5. Jongensnaam, afgeleid van Frederik

Van boven naar beneden:

1. Adellijke heer
2. Tabak in een dun wit papiertje gerold
3. Stad te midden van de Friese meren

Op de zeilen van dit scheepje worden vijf namen afgebeeld (in de cirkels). Neem van die vijf namen, in elke naam, twee opeenvolgende letters en zet die in de juiste volgorde achter elkaar. Dan krijg je een nieuw woord van drie lettergrepen, dat een ontspanning betekent en met water heeft te maken. Hoe luidt dat nieuwe woord?

SCHEEPJES-PUZZLE

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

GEEN ROZEN ZONDER DOORNEN

Dit spreekwoord betekent, dat er geen geluk is of er zit hier en daar een minder aangename kant aan. Dat komt omdat geluk nooit volledig is en er dus altijd iets aan ontbreekt, dat wij er bij zouden wensen. Het gemis voelen wij aan als het prikken van een doorntje, al maken de rozen (van de in vervulling gegane wensen) natuurlijk veel goed. Maar hoe lager wij onze verlangens stellen, hoe heerlijker de rozen geuren en hoe minder die doorntjes gaan prikken.

KRUISWOORDPUZZLE

A	P	P	E	L		M	U	G
L	E	O	N	O	R	A		R
L	E	E	G		A	N	N	A
E	T	S		S	T		E	A
S			S	I		H	U	T
	M	A	T	R	O	O	S	
G	A	D	E		O	T		E
O		E	R		M	E	E	R
M	A	R	K	T		L	A	F

HUISJES-PUZZLE

Van links naar rechts:

1 Toiletartikel
4 Voorbeeld
6 Strijdveld

Van boven naar beneden:

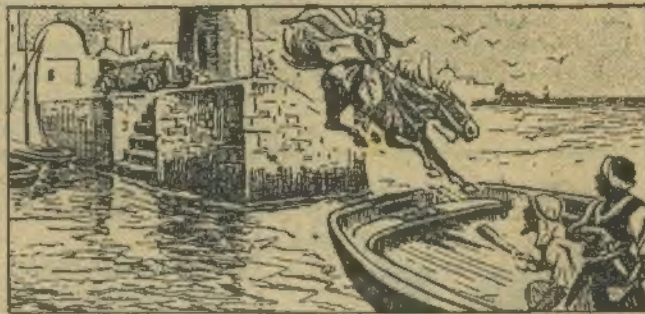
1 Mandje
2 Vaarwel
3 Redelijk wezen
4 Gezinslid
5 Muzieknoot

HAMID de dappere SJEIK

7. Het blijkt, dat Hamid goed gezien heeft. Met een luid geknars van de remmen komt de auto aan het eind van de pier tot staan; de ontsnapte gevangenen springen er uit en snellen naar de veerboot. Manestraal's hoeven raken nauwelijks de grond en Hamid denkt nog op tijd te zijn.

8. Maar de veerboot vaart af en langzaam wordt de gaping tussen het eind van de pier en de boot groter. Zal Manestraal de sprong wagen? Het trouwe dier aarzelt niet. Een vriendelijk woord van Hamid, en met een vervaarlijke sprong weet het paard het achterdek van de boot te bereiken.

9. Maar daarmee heeft de sjeik de ontsnapte gevangenen nog niet overmeesterd. Terwijl Hamid van zijn paard springt, grijpt een der boeven een knuppel om zich daarmee op zijn tegenstander te werpen. „Je hebt niet met kleine kinderen te maken, sjeik," schreeuwt hij, „ik zal je je portie wel geven!"

10. Maar hij is niet vlug genoeg. Vóór hij de knuppel kan laten neerkomen, stompt de vuist van Hamid in zijn gebaard gezicht en ligt hij op de grond. De andere schurk, bevreesd, dat hem hetzelfde lot te wachten staat, wil in de rivier springen om zwemmend de andere oever te bereiken.

11. Nu echter is het Manestraal, die dit plannetje verijdelt. Het trouwe dier grijpt de booswicht bij zijn mantel en trekt hem terug op de boot. Daar ligt hij weldra geboeid naast zijn makker, die er nog slechter is afgekomen en nog steeds bewusteloos op het dek ligt uitgestrekt.

12. De sjeik laat nu de veerboot naar de pier terugkeren en geeft zijn beide gevangenen aan Hammond, die inmiddels op de kade is aangekomen, over. „Knap werk, Hamid!" lacht de politiechef. „Je had ze gauw te pakken en ik zal er voor zorgen, dat ze niet nog een keer ontsnappen."

